

olyan jelentőséggel bír, mint nekünk magyaroknak Ópusztaszer. Ez a földdarab Izland első nemzeti parkja, és az észak-amerikai – eurázsiai kéreglemeztörésvonala sehol nem látható olyan szembeötlően, mint e helyütt. Reykjavikba érve felszabadult, félnapos városnéző kirándulásba kezdünk. Az Izlandi Nemzeti Múzeum és a lélegzetállítóan szép, modern katedrális megtekintését laza séta követi a keskeny, tarka, forgataggal teli belvárosi sétálóutcákon. Másnap már csak laza ujjgyakorlat a Keflavikba való 50 km-es áttekerés, ahonnan majd repülőgéppünk indul vissza Dániába. Bárhogy is kerülgetjük: a végére értünk, nincs tovább. Varázslatos, egyedi, a föld egyetlen tájkáival össze nem hasonlítható földrészen jártunk. A végtelen kopárság és a kies dombhátak, törpenyírek országa ez, a zabolátlan folyóké, szédítő vízeséseké. A jég, a tűz, a tengerpartok és vulkáni kúpok tobzódó birodalma. Teremtőjének legyen hála, hogy baj, betegség, baleset, megoldhatatlan műszaki probléma nélkül, kegyes időjárás mellett vihetjük véghez vállalkozásunkat. Ha nevesíteni kell, ez végül mitől lett egyedi, különleges, a helyszín rendkívüliségén kívül elsőként említeném: az egész út folyamán a magunkkal vitt felszerelésből és élelmiszer-készletből léteztünk, tizenhét napon át gyakorlatilag a víz volt az egyetlen, amelyet a sziget ajándékaént ma-

gunkhoz vettünk. Másodjára el kell mondani, hogy Izlandon óriási kultusza van a kerékpáros turizmusnak. A közutakon rengeteg felmálházott bringással találkozottunk. A fel földön való kerékpározásra azonban rendkívül kevesen vállalkoznak. Az átkelés nehézségeiről sok mindent

elárul, hogy a 210 km-es sivatagi szakaszon csaknem 40 km-en keresztül toltuk a bicikliket az út járhatatlansága miatt. Az útszakasz sikeres teljesítése – a megfelelő fizikum mellett – idegjáték. A csapat átlagéletkora meglehetősen közel az ötvenhez. Húszévesen a napi századik elakadás után valószínűleg földhöz vágtuk volna kerékpárjainkat, a pillanatot is elátkozva, amikor Izland földjére léptünk. Most százegyedszer is zokszó nélkül kezdtek tolni a paripákat, mert tudtuk a célt, és volt türelmünk kivámi, amíg elérjük a célszalagot. Azt átszakítva a pezgő és a taps ugyan elmaradt, de Izland egy darabkáját észrevétlen elcsentük, hazahoztuk, és most már a szívünkben él időnk végezetéig. Most, hogy már letisztult



A Dettifoss vízesés

bennem a sok benyomás, emlék, látnom kell az erős kontrasztot, ami a növény és állatvilág tekintetében a két ország közt van. Izlandon már csak hatalmas ráfordítással lehet a talajt, növényzetet megőrizni, és az erdőszültséget növelni. Hazánk ezen a téren még sokkal jobb helyzetben van. Ezért hatalmas felelősség hárul szakmánkra, magyar erdészre, hogy bölcsen, jó gazda módján és kellő alázattal sáfárkodjunk ezekre a kincsekkel.

A kerékpárral megtett távolság: 1076 km (ebből földút: 483 km)

Külön köszönet vállalkozásunk támogatójának, az Ipoly Erdő Zrt.-nek.

Hámori Tibor és **Heininger Ferenc**

A fotókat **Mihály Gábor** és

Varga Tamás készítette.



Már egy, az i.sz. II. századból származó római sírkövön is látható egy robogószerű jármű. Ez is bizonyítja, hogy már a korai időkben ismerték a lábbal hajtott, kétkerekű járművön való közlekedést. 1791-ben a különködéseiről híres Sivrac gróf egy falovat ábrázoló, egymás mögé helyezett kerekekre erősített járművön jelent meg a párizsi Palais Royal kertjében. A szerkezetet lábbal hajtotta. (Pedroni Anna Emma művészettörténész gyűjteményéből.)

Erdészettörténeti Közlemények LXXVII. kötet

Az elmúlt évben megjelent kötet *Jablánczy Sándor* professzor „A szálaló erdő jelentősége Magyarországon” című tanulmányát tartalmazza, mely 1953-ban jelent meg Sopronban. Tanulmányozása minden, e témában érintett erdésznek, erdőmérnöknek egyaránt ajánlatos. (A professzorral készült interjú a Gyökerek és lombok hetedik kötetében lesz olvasható.)

Ezután *Fuják József* tárja fel előttünk szakmai életútját hallatlan részletességgel, melynek alapjául az a több, vaskos kötet szolgált, melyben az élete során archivált mindent, mondhatni, a legutolsó szállítójegyig. Ezekből olvashatunk néhány eredeti, tanulságos dokumentumot.

S ha már fentebb a Gyökerek és lombokról volt szó, végtelenül sajnálom, hogy idős *Papp Tivadar* életútjáról nem készítettem riportot, mert amit fia „Kárpátaljától a Mecsek aljáig” című fejezet-

ben édesapjáról ír, az az erdészember számára lenyűgöző olvasmányélmény.

Pápai Gábor

Veszélyben...

A libanoni cédrust nemcsak az erdőirtás fenyegeti, hanem a felmelegedés is. A híres fafaj szaporodásához, a magvak csírázásához hidegre, párára, zúzmarára van szükség, márpedig idén a földközi-tengeri erdőkben nagyon rossz volt az esős évszak, az aszály miatt egy kártevő rovar is elszaporodott. A Libanon jelképének számító cédrus az erősen veszélyeztetett fajok között szerepel a Természetvédelmi Világszövetség Vörös Listájában, ma már csak védett övezetekben, cédrusrezervátumokban él.

(Élet és Tudomány)